

RIGSPOLITIET

POLITI

26. maj 2021
J.nr.: 2021-067132
Dok.nr.: 1418418

POLITIOMRÅDET

Nationalt Færdselscenter

Polititorvet 14
1780 København V
Telefon: 3314 8888

E-mail: pol-nfae@politi.dk

Web: www.politi.dk

Redegørelse om ATK-sager, der ved en fejl er behandlet efter reglerne om betinget objektivi ansvar

Indledning

På baggrund af en henvendelse fra en borger den 16. oktober 2020 blev Politiets Administrative Center (PAC) i Midt- og Vestjyllands Politi opmærksom på, at den pågældende borgers sag fejlagtigt var blevet fremmet efter reglerne om betinget objektivi ejeransvar, uagtet at der ikke var grundlag herfor.

Efter reglerne om objektivi ejeransvar – der blev indført den 1. februar 2015 – kan der alene udstedes bøder for hastighedsoverskridelser på højst 30 pct. Foreligger der andre overtrædelser, kan de ikke fremmes på denne måde.

I forlængelse af henvendelsen er der foretaget en gennemgang af 991 forhold fra perioden 1. februar 2015, hvor reglerne om betinget objektivi ejeransvar trådte i kraft, til primo maj 2021. Gennemgangen viser, at 456 sager er blevet behandlet forkert og fremmet efter reglerne om betinget objektivi ejeransvar. Fejlene består i, at PAC i en række sager har fremmet andre forhold end hastighedsovertrædelse. Eksempelvis manglende brug af sikkerhedssele, anvendelse af håndholdt teleudstyr og kørsel uden gyldig førerret, hvilket betyder, at ejeren af køretøjet har modtaget et bødeforelæg, hvor der er indregnet bøder for forseelser, der alene kan pålægges føreren af køretøjet.

Det skal for god ordens skyld oplyses, at PAC har oplyst, at der i perioden 1. februar 2015 til 9. november 2020 er behandlet ca. 2.820.000 ATK-sager.

Anklagemyndigheden er orienteret om sagen og overvejer, hvordan de afgjorte sager skal håndteres.

Fejlens karakter

Side 2

Efter reglerne om betinget objektivet ejeransvar, der blev indført den 1. februar 2015, kan ejeren/brugeren af et køretøj ifalde bødeansvar for hastighedsoverskridelser på højst 30 pct., der er målt med automatisk trafikkontrol, uanset hvem der på gerningstidspunktet var fører af køretøjet.

I den konkrete sag var der tale om en i Danmark bosat norsk statsborger. Den pågældende var indehaver af et gyldigt norsk kørekort og blev den 9. oktober 2020 registreret for at have kørt med 71 km/t, hvor den tilladte hastighed var 60 km/t, hvilket er en hastighedsoverskridelse med 18 pct.

Da hastighedsoverskridelsen i den konkrete sag var mindre end 30 pct., kunne hastighedssagen isoleret fremmes som en betinget objektiv ejeransvarssag. Sagsbehandleren overså imidlertid en generel anmærkning i sagsbehandlingssystemet om, at den pågældende ikke var indehaver af et dansk kørekort, hvilken oplysning sagsbehandlingssystemet henter fra kørekortregisteret. Det bemærkes for god ordens skyld, at det danske kørekortregister ikke indeholder oplysninger om udenlandske kørekort, herunder nordiske.

Da sagsbehandleren ikke var opmærksom på anmærkningen, markerede sagsbehandleren sagen som en betinget objektiv ejeransvarssag, hvorved systemet genererede et bødeforelæg med en samlet bøde for både en hastighedsovertrædelse og en kørsel uden gyldig dansk førerret.

Hvis sagsbehandleren havde været opmærksom på anmærkningen, burde sagen have været fremmet som en føreransvarssag. Hvis sagen var fremmet korrekt som en føreransvarssag, havde ejeren af køretøjet modtaget et brev med anmodning om at oplyse, hvorvidt pågældende selv var fører af køretøjet på gerningstidspunktet, og hvorvidt pågældende var i besiddelse af en gyldig førerret.

Da sagen blev fremmet som en betinget objektiv ejeransvarssag, blev den pågældende borger både opkrævet en bøde for hastighedsforseelsen og fejlagtigt en bøde for kørsel uden førerret. Da den pågældende undrede sig over bødens størrelse, rettede borgeren henvendelse til PAC, hvor fejlen blev rettet.

Som opfølgning på den konkrete sag blev der straks iværksat en undersøgelse af, om PAC kunne have begået fejl af samme karakter ved behandlingen af andre ATK-sager.

Undersøgelsen har vist, at 456 sager fejlagtigt er fremmet efter reglerne om betinget objektiv ejeransvar, idet der ud over hastighedsoverskridelsen på højst 30 pct. er medtaget andre forseelser, hvorved der er udsendt bødeforelæg vedrørende forhold, der ikke kunne fremmes efter dette regelsæt.

Sagsbehandlerne har således udfærdiget bødeforelæg for hastighedsoverskridelser på højst 30 pct. sammen med forseelser vedrørende manglende gyldig førerret, manglende brug af sikkerhedssele og anvendelse af håndholdt mobil/teleudstyr, uagtet der ikke var grundlag herfor efter reglerne om betinget objektivt ejeransvar.

Såfremt sagsbehandleren havde været opmærksom på dette, skulle sagen have været fremmet som en føreransvarssag, hvorved ejeren anmodes om at oplyse, hvem der har været fører af køretøjet på gerningstidspunktet, hvorefter ansvar pålægges føreren af køretøjet, jf. færdselslovens § 65.

Hvis sagerne var behandlet korrekt, ville PAC – når føreren var identificeret – i alle tilfælde konstatere, om føreren var i besiddelse af en gyldig førerret. I benægtende fald ville føreren blive sigtet og modtage et bødeforelæg for både hastighedsovertrædelsen og for kørsel uden gyldigt kørekort.

Sagens forløb

Rigspolitiets Nationale Færdselscenter blev ultimo oktober 2020 af PAC orienteret om den konkrete sag. Rigspolitiet foretog i den forbindelse straks et relevant dataudtræk med henblik på at afdække, om PAC eventuelt havde begået flere fejl af samme karakter. Rigspolitiet anmodede om at få oplyst, om gennemgangen af dataudtrækket afdækkede yderligere fejl.

Dataudtrækket vedrørte perioden 1. februar 2015 til den 9. november 2020 og indeholdt oplysninger om alle sager, der var blevet fremmet som betinget objektivt ejeransvarssager, og som indeholdt andre overtrædelser end hastighed. Dataudtrækket indeholdt oplysninger om i alt 991 forhold. I flere tilfælde var der fremmet flere overtrædelser på samme sag ud over hastighedsovertrædelsen, hvilket ikke kan ske efter reglerne om betinget objektivt ejeransvar, jf. færdselslovens § 118 c. I alt 791

sager skulle gennemgås. Differencen mellem dataudtrækkets 991 forhold, og de 791 sager, som skulle gennemgås skyldes, at der var flere forhold i en del af sagerne.

PAC oplyste ved mail af 23. marts 2021, at PAC ville gennemgå de i alt 791 mulige fejlsager samt inddrage Statsadvokaten i Viborg med henblik på at afklare, hvordan de afgjorte sager med fejl skulle håndteres. Justitsministeriet blev den 25. marts 2021 telefonisk orienteret af Rigspolitiet om sagen.

Den 15. april 2021 modtog Rigspolitiet en kopi af indstillingen fra PAC til Statsadvokaten i Viborg. Af indstillingen fremgår det, at PAC ved gennemgang af dataudtrækket har konstateret fejl i 448 sager.

De resterende sager på dataudtrækket dækker over sager, hvor fejlen allerede blev opdaget i forbindelse med sagsbehandlingen og sager, hvor der ikke var begået fejl.

Justitsministeriet anmodede efterfølgende den 16. april 2021 Rigspolitiet om en redegørelse.

På forespørgsel fra Rigspolitiet den 6. maj 2021 har PAC oplyst, at der i perioden 9. november 2020 og frem til den 6. maj 2021 er begået fejl af samme karakter i yderligere 8 sager, således at der samlet er begået fejl i 456 sager.

Konklusion

Som det fremgår ovenfor, er der i perioden 1. februar 2015 til den 6. maj 2021 konstateret fejl i 456 ATK-sager, der fejlagtigt er fremmet efter reglerne om betinget objektivi t ejeransvar. Rigspolitiet har konstateret, at der er i alle tilfælde er tale om menneskelige fejl, idet sagsbehandlerne har medtaget andre forhold end hastighedsovertrædelser på højst 30 pct.

Konsekvensen af fejlen er, at der ud over hastighedsoverskridelsen er opkrævet bøder hos ejeren af køretøjet for manglende brug af sikkerhedssele og anvendelse af håndholdt mobil/teleudstyr, uagtet der ikke er grundlag herfor. Der ses i alt at være 237 sager af denne karakter.

I andre tilfælde vedrørende gyldigt kørekort kan der være opkrævet bøder for forhold, der ikke er begået, f.eks. i tilfælde, hvor kørslen er foretaget af en person med et gyldigt udenlandsk kørekort, eller kørslen er foretaget af en anden end ejeren, og

hvor det er ejeren, der ikke har gyldig førerret. Der kan også være opkrævet bøder for forhold, der er begået, f.eks. at ejeren uden gyldig førerret selv var fører af køretøjet. Der ses i alt at være 219 sager af denne karakter, hvor sagen ikke kunne fremmes som en sag om ejeransvar, men pågældende har begået forseelsen.

PAC har oplyst, at PAC har skærpet medarbejdernes opmærksomhed på reglerne vedrørende betinget objektivet ejeransvar, herunder konsekvenserne af forkert sagsbehandling. PAC har endvidere oplyst, at PAC i forbindelse med deres egenkontrol vil have fokus på løbende at foretage stikprøvekontrol i denne type sager.

I lyset af de seneste fejl har Rigspolitiet anmodet PAC om på ny at indskærpe medarbejdernes opmærksomhed på korrekt sagsbehandling. Rigspolitiet vil herudover løbende anmode PAC om at fremsende resultatet af deres egen kontrol.

Rigspolitiet undersøger, hvorvidt der kan foretages systemtekniske ændringer i sagsbehandlingssystemet, der kan forhindre fejl af den omhandlede karakter. I lyset af Rigspolitiets aktuelle IT-portefølje vil en sådan ændring imidlertid først kunne gennemføres på længere sigt.

Det bemærkes for god ordens skyld, at Rigsadvokaten – efter inddragelse af Statsadvokaten i Viborg – den 20. maj 2021 til Rigspolitiet har oplyst, at Rigsadvokaten vil træffe afgørelse om, hvorledes allerede afgjorte sager skal håndteres.

